

● فلسفه آموزش‌های ضمن خدمت

○ جهان امروز، جهان تغییر و تحول است و در جهان امروزی به ندرت روزی بدون نوآوری می‌گذرد. در چنین شرایطی بیشتر سازمان‌ها به دنبال راه‌حلی برای تطبیق با این شرایط هستند. راه‌حلی که مورد نظر بیشتر صاحب‌نظران است، آموزش و بهسازی منابع انسانی است. آموزش ضمن خدمت یکی از مؤثرترین ابزارهای مدیران برای مقابله با تغییرات محیطی بوده و ضامن آرایه مناسب خدمات، به خصوص در امر آموزش می‌باشد. چنانکه این آموزش منظم، هدفمند و در راستای نیازهای واقعی معلمان تدوین و اجرا شود، نه تنها عملکرد آن‌ها بالا می‌برد، بلکه باعث پیشرفت نظام آموزش و پرورش و جامعه هر کشوری خواهد شد. بررسی سیر تحول سازمان‌ها در ممالک توسعه یافته نیز بر این ادعا صحت می‌گذارد که رمز موفقیت این سازمان‌ها، توجه ویژه به تحصیلات، بازآموزی و آموزش‌های تخصصی بوده است.

آموزش ضمن خدمت سنتی و لزوم تجدید ساختار آموزشی کارکنان امری است که عموماً با انقلاب صنعتی پا گرفت و پس از آن توسعه یافت. مرتبه اصلی توجه به آموزش نیروی انسانی از زمان موج پیشرفت‌های عظیم قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم شکل گرفت. اگرچه ریشه آن در دهه‌ها و قرون قبل نیز یافت می‌شود. در مجموع باید گفت: آموزش ضمن خدمت در قرن بیستم و در بسیاری از ممالک توسعه یافته شکل گرفته، در نیمه دوم نیز نهادینه شد.

در این راستا و همگام با رویکرد جهانی، توجه به تربیت و پرورش سرمایه‌های انسانی بالنده و خلاق، و تأثیر بی‌بدیل آن در بهبود کارایی و بهره‌وری دستگاه‌ها و تحقق سیاست‌ها و اهداف متعالی نظام تعلیم و تربیت، ضرورت اهتمام مجدانه در برنامه‌ریزی منسجم توانمندسازی و ارتقاء علمی مهارتی کارکنان امری بدیهی می‌نماید. در ایران نیز مانند بسیاری از کشورها، آموزش ضمن خدمت به صورت شاگرد- استادی وجود داشته است، دگرگونی‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی توجه دولت را به امر آموزش نیروی انسانی در بخش دولتی معطوف کرد. چنان‌که در تهیه قانون استخدام کشوری مصوب ۱۳۴۵، فصل جداگانه‌ای به امر آموزش کارکنان اختصاص داده شد که این اقدام نقطه آغازی در امر آموزش نیروی انسانی در سطح گسترده و منظم تلقی گردید. در سال‌های پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی ایران به‌ویژه در سال‌های اخیر با الهام از منویات متعالی و رهنمودهای ارزشمند بنیانگذار کبیر انقلاب و جانشین ایشان، رهبر معزز و حکیم نظام مقدس جمهوری اسلامی و

احمد دانشفر

رئیس گروه برنامه‌ریزی آموزش منابع انسانی وزارت آموزش و پرورش

جایگاه و ضرورت آموزش‌های ضمن خدمت در استقرار پایه دوازدهم

یکی از رایج‌ترین شیوه‌های آموزشی در کشورهای توسعه‌یافته شیوه غیرحضوری است

عبارت است از: آموزش گروهی، آموزش مستقیم، آموزش مستقل یا غیر وابسته و آموزش ترکیبی یا مختلط، انتخاب هریک از این شیوه‌ها به استقبال فراگیران و توانایی اجرای صحیح برنامه آموزشی توسط مدرسان بستگی دارد و بهترین ملاک برای تشخیص شکست یا پیروزی طرح، راندمان کاری و فراگیری فراگیران جهت ارتقای شیوه‌های جذب، تربیت و نگهداشت معلمان در آموزش و پرورش می‌باشد.

در راستای تحقق برنامه نقشه راه اصلاح نظام اداری مصوبه شماره ۲۰۶/۹۳/۵۶۰-۲۰۶/۹۳/۱۲۰-۹۳/۱۲۰ شورای عالی، مبنی بر توسعه دولت الکترونیک، تدوین و استقرار آموزش نظام جامع کارکنان در بستر فناوری اطلاعات (موضوع طراحی و راهبری اجرای آموزش مدیران و کارمندان دستگاه‌های اجرایی در چارچوب تصویب‌نامه شورای عالی اداری به شماره ۲۰۶/۹۳/۷۷۴-۲۰۶/۹۳/۶/۱۰-۹۳۹/۶/۱۰)، مرکز برنامه‌ریزی آموزش منابع انسانی وزارت آموزش و پرورش با توجه به رویکرد مورد تأکید بر اجرای دوره‌های آموزشی مبتنی بر فناوری اطلاعات و ارتباطات، با هدف افزایش اثربخشی آموزش، بهره‌وری سازمان، حذف واسطه‌ها از تدریس و ارسال پیام اصلی مؤلف به فراگیران با کمترین هزینه طی مراحل قانونی، نسبت به برگزاری دوره‌های الکترونیکی اقدام نموده است.

• ضرورت و اهمیت آموزش‌های ضمن خدمت

○ پیشرفت و بالندگی هر کشوری به انسان‌های آن کشور بستگی دارد و پیشرفت همه‌جانبه بدون داشتن انسان‌هایی فرهیخته و نیروی انسانی کارآمد و با دانش ممکن نیست. بنابراین یکی از عوامل مهم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی گسترش همه‌جانبه آموزش و تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآمد می‌باشد. تحولات فزاینده در زمینه دانش و تکنولوژی، نیازهای آموزشی جدیدی را برای مشاغل مختلف به وجود می‌آورد که تحصیلات رسمی و دانشگاهی به تنهایی پاسخگو نبوده و در نتیجه به انواع دیگر آموزش از جمله آموزش ضمن خدمت نیاز می‌باشد. آموزش ضمن خدمت در حقیقت دانش جدیدی را در سبب آموزش‌های قبلی دانش‌آموختگان قرار داده و آنان را به همراه پیشرفت

تأکيدات مقام عالی وزارت، با توجه به رویکرد برنامه پنجم و ششم توسعه به ارتقاء دانش، مهارت، تعمیق مبانی اعتقادی، و حرکت به سوی جنبش نرم افزاری و نگاه ترمیم، تکمیل و ترفیع انتظارات برنامه پنجم که متفقا تحقق اهداف سند چشم انداز و کسب جایگاه منبع مورد انتظار را رهنمون می‌نماید که مطابق ضوابط نظام جامع کارکنان دولت و در چارچوب فصل نهم قانون مدیریت خدمات کشوری، ضمن تأمین عادلانه فرصت‌های آموزشی و توسعه آن، جذب توانمندی‌ها و سرمایه‌های علمی و اجتماعی و انسانی نظام در برنامه‌ریزی خود، مساعی همه بخش‌های مرتبط را طلب می‌کند.

در ایران توانمندسازی و ارتقای شایستگی‌های عمومی، تخصصی و حرفه‌ای منابع انسانی وزارت آموزش و پرورش از طریق تحصیلات تکمیلی برعهده دانشگاه فرهنگیان و مرکز برنامه‌ریزی آموزش منابع انسانی آموزش و پرورش نیز متولی آموزش‌های کوتاه‌مدت و ضمن خدمت معلمان است.

• روش‌های ارتقای شایستگی‌ها و توانمندی‌های علمی، حرفه‌ای و تربیتی فرهنگیان

○ بازمهندسی سیاست‌ها و باز تنظیم اصول حاکم بر برنامه درسی، تربیت‌معلم با تأکید بر کارورزی و انطباق سطح شایستگی‌های حرفه‌ای آنان در سطح ملی و جهانی مطابق الگوی برنامه درسی در نظام تعلیم و تربیت و طراحی سیاست‌های مناسب برای جذب، تربیت، نگهداشت و ارتقای معلمان در آموزش و پرورش به شیوه‌های مختلفی صورت می‌گیرد که مهم‌ترین آن‌ها عبارت‌اند از:

۱. تأمین مدرسی برای معرفی اساتید به استان‌ها جهت اجرای دوره‌های استانی
۲. دوره‌های حضوری استانی
۳. دوره‌های متمرکز کشوری
۴. دوره‌های الکترونیکی که تقریباً بیشتر دوره‌ها را دربرمی‌گیرد.

یکی از رایج‌ترین شیوه‌های آموزشی در کشورهای توسعه‌یافته شیوه غیرحضوری است. روان‌شناسان معتقدند آنچه فراگیران را بیشتر و بهتر به یادگیری تشویق می‌کند، ایجاد اشتیاق در آن‌ها برای حضور در کلاس درس و اطمینان دادن به آن‌ها از آزادی عمل در حین فراگیری است، به این معنی که اگر فراگیر حضور فعال در کلاس را نوعی آزادی تلقی کند این آزادی او را به حضور در کلاس مشتاق‌تر می‌کند. پژوهشگران مرکز مطالعات آموزشی یونیسیف با مطالعه بر روی شیوه‌های مختلف آموزشی دریافته‌اند که بهترین شیوه‌های آموزشی

روند روز افزون تکنولوژی و تأثیر آن بر همه حوزه‌ها، تحقق بخشیدن به شعار محوری برنامه چهارم، و توجه به هدف نهایی IT ضرورت و اهمیت توسعه آموزش الکترونیکی است

● پیشینه آموزش‌های الکترونیکی در ایران و آموزش و پرورش

تاریخچه آموزش الکترونیکی در ایران به زمان بهره‌گیری از ابزارهای کمک آموزشی سمعی - بصری شامل نمایش اسلاید و فیلم‌های آموزشی در کلاس درس باز می‌گردد. پس از آن تلویزیون آموزشی ملی ایران رسماً به امر آموزش همگانی از طریق این رسانه در سراسر کشور پرداخت. دانشگاه ابرویحان بیرونی در سال ۱۳۵۰ شمسی برای نخستین بار نسبت به ارائه آموزش‌های از راه دور، به صورت مکاتبه‌ای در هشت رشته تحصیلی اقدام کرد ولی از سال ۱۳۵۹ تا سال ۱۳۶۶ هیچ اقدام دیگری در خصوص آموزش از راه دور در ایران صورت نگرفت.

در پایان دهه هفتاد، آموزش مجازی در دستور کار دانشگاه تهران قرار گرفت و طرح‌هایی تحت این عنوان آغاز شد. در سال ۱۳۸۰ سایت دانشگاه مجازی دانشگاه تهران با ارائه نه درس برای دانشجویان روزانه دانشگاه راه‌اندازی و از نیم سال اول تحصیلی همان سال بهره‌برداری شد. در همان سال وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از تأسیس دانشگاه اینترنتی خبر داد که تحت نظر آن وزارت، ولی به صورت مؤسسه غیرانتفاعی نوع اول در سراسر کشور خدمات آموزش ارائه خواهد داد. به دنبال آن تعدادی از دانشگاه‌ها اعلام کردند که راه‌اندازی آموزش الکترونیکی را جزء برنامه‌های خود قرار داده‌اند و تعدادی دروس را به صورت تک درس برای دانشجویان حضوری خود ارائه کرده‌اند. اندکی بعد از اقدام دانشگاه‌ها در استفاده از روش یادگیری الکترونیکی، آموزش و پرورش که وظیفه اصلی تعلیم و تربیت کودکان و نوجوانان را در کشور برعهده دارد، فعالیت‌هایی را در این زمینه شروع کرد و در حال حاضر نیز تعدادی زیادی از مؤسسات خصوصی از این روش آموزشی بهره می‌گیرند و در تهیه محتوای الکترونیکی یاریگر آموزش و پرورش هستند.

به صورت رسمی دوره‌های الکترونیکی از سال تحصیلی ۱۳۹۵ - ۱۳۹۴ به صورت پایلوت در دو درس مربوط به رشته کامپیوتر شروع شد. در آن سال حدوداً ۱۴ هزار نفر در این دو درس شرکت کردند. با عنایت به جامعه آماری همکاران فرهنگی (بیش از یک میلیون نفر در سامانه Itms)، آموزش و پرورش توانسته است در سه سال گذشته بیش از ۵۰ میلیون نفر - ساعت از طریق آموزش الکترونیک دوره آموزش ضمن خدمت برگزار نماید و برنامه آموزش سالانه مدیران، کارمندان و معلمان، بر اساس الزامات و اولویت نیاز سازمانی، از مجموعه دوره‌های مصوب، انتخاب و با هماهنگی

علوم و فنون پیش می‌برد. توسعه آموزش‌ها در بهبود کیفیت نظام آموزشی اثر مطلوب خود را به جای می‌گذارد. از طرف دیگر آموزش معلمان به عنوان کلید طلایی توسعه یکی از عوامل اصلی و ارکان مهمی است که آموزش و پرورش و در یک کلمه «کشور» را به پویایی و نهایت کارایی و اثربخشی می‌رساند.

در خصوص ضرورت و اهمیت توسعه آموزش الکترونیکی نیز باید گفت: اولین ضرورت روند روزافزون تکنولوژی و تأثیرگذاری آن بر همه حوزه‌ها به خصوص حوزه آموزش است. ما در سال‌های اخیر شاهد این هستیم که نقش ابزارهای فناوری در آموزش تغییر یافته و این ابزارها به جای اینکه وسیله‌ای برای آموزش باشند خود فرایند آموزش را هدایت و مدیریت می‌نمایند.

ضرورت دوم لزوم تحقق بخشیدن به شعار محوری برنامه چهارم یعنی جامعه دانایی محور است، چرا که برای رسیدن به یک جامعه مبتنی بر دانایی نیازمند استفاده از ابزارهای نوین فناوری هستیم؛ لذا توسعه دوره آموزش الکترونیکی به عنوان قدمی برای رسیدن به شعار نهایی برنامه چهارم مدنظر قرار می‌گیرد.

ضرورت سوم مقتضیات زندگی امروزی است. ما برای زندگی در دنیای کنونی نیازمند آموزش و پرورش مبتنی بر دانایی، تحقیق و نوآوری هستیم و فناوری اطلاعات در این زمینه به ما کمک می‌کند.

آخرین و مهم‌ترین ضرورت، توجه به هدف نهایی IT یعنی توسعه پایدار می‌باشد. اولین اقدام برای نایل آمدن به توسعه پایدار، ارتقای کیفی نیروی انسانی است که بدین منظور از یک سو باید از فناوری‌های اطلاعات در فرایند آموزش بهره جست و از سوی دیگر از روش‌های نوین آموزشی و نهایتاً از سیستم‌های مدیریت یادگیری نوین استفاده نمود تا توسعه پایدار که هدف نهایی IT است، تحقق یابد.

کاهش اتلاف وقت و هزینه و افزایش تعداد فراگیر از مزایای مهم دوره‌های الکترونیکی است

شایان ذکر است پس از اجرای هر دوره آموزشی نیز، در چهار حوزه محتوای آموزشی، شیوه آموزش، نحوه اجرا و نوع پشتیبانی از فراگیران دوره نظرسنجی می‌شود. نتایج حاصل از نظرسنجی شرکت‌کنندگان در خصوص دوره‌های آموزشی سال ۱۳۹۶ گویای نظر مثبت بیش از ۸۵٪ از فرهنگیان می‌باشد.

• میزان استقبال مخاطبان از برگزاری آموزش‌های الکترونیکی

- ارزیابی‌های ما از دوره در چهار مرحله صورت می‌پذیرد:
 ۱. نظرسنجی از دوره که شامل ۱۲ محور است (ابزار و نرم‌افزارهای به کار رفته، لینک منابع آموزشی، زمان‌بندی مناسب و ...)
 ۲. رضایت از مدیر دوره و اداره آن
 ۳. کیفیت آموزش مدرسان
 ۴. کیفیت پاسخگویی و پیگیری کارکنان مرکز مجریبا توجه به نظرسنجی‌های انجام شده از فراگیران در زمینه‌های فوق‌الذکر تقریباً ۷۵٪ آن‌ها از برگزاری دوره‌ها به شیوه الکترونیکی رضایت داشته‌اند و خواستار ادامه مسیر از این طریق بوده‌اند.

• مزایا و معایب آموزش‌های ضمن خدمت حضوری و الکترونیکی

مزایای آموزش‌های حضوری

۱. آموزش چهره‌به‌چهره و رودررو با مؤلف
۲. انجام کار عملی در حضور استاد
۳. رد و بدل تجربیات در کلاس و زنگ‌های تفریح در تعامل با یکدیگر و برقراری ارتباطات دوستانه
۴. پیگیری منظم مطالب در یک بازه کوتاه زمانی
۵. با توجه به بازه زمانی کوتاه انگیزه افراد برای درک مطالب بیشتر خواهد بود

معایب آموزش‌های حضوری

۱. آموزش تعداد کم افراد در یک بازه زمانی

حوزه‌های پیشنهاددهنده (سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، معاونت‌ها و دفاتر وابسته و...) و تأیید شورای عالی آموزش و پرورش (در خصوص کتاب‌های جدیدالتألیف)، در چارچوب سیاست‌ها، ضوابط و ملاحظات اجرایی آموزش‌های کوتاه‌مدت (موضوع بخشنامه ۳۲۶۳-۴۹۵/۳/۲۲)، با رعایت نسبت آموزش‌های تخصصی به عمومی، برگزار می‌گردد و در راستای برنامه‌های تکلیفی (برنامه‌های جدید درسی) و الزامی، این مرکز و اداره کل آموزش و پرورش استان‌ها، در سال‌های گذشته به‌ویژه در سال ۱۳۹۶، علاوه بر اجرای دوره‌های حضوری تخصصی مربوط به تأمین مدرسی کتاب‌های تازه‌تألیف پایه یازدهم که به شیوه کشوری و استانی (با تلفیقی از اجرای حضوری و الکترونیکی) در سراسر کشور کشور، برگزار نموده، دوره‌های پیشنهادی دفاتر و سازمان‌های وابسته به وزارت آموزش و پرورش را که در راستای شرح وظایف و رشته شغلی کارمندان (اعم از عمومی و تخصصی)، طراحی شده، پس از طی فرایند تصویب در کارگروه برنامه‌ریزی سرمایه انسانی بر اساس ۸۰ درصد شاخص سرانه آموزش‌های تخصصی و ۲۰ درصد عمومی اجرا نموده است؛ بدیهی است دوره‌های آموزشی، متناسب با نیاز شغلی معلمان و در چارچوب نظام آموزش کارمندان دولت برنامه‌ریزی و اجرا می‌شود. هر ساله براساس الزامات و با رعایت اولویت نیاز کارمندان (مطالب مشاغل اختصاصی فرهنگیان)، در چارچوب فرایندهای قانونی از طریق سامانه Itms نیازسنجی دوره‌های آموزشی صورت می‌گیرد. در سال تحصیلی ۱۳۹۶ - ۱۳۹۵ نیز در ۱۵ شاخه فنی و حرفه‌ای حدوداً ۱۵۰ هزار نفر شرکت کردند و در سال تحصیلی ۱۳۹۷ - ۱۳۹۶ نیز با ۴۱ عنوان درس، در تمام شاخه‌های تحصیلی، حدوداً ۴۰۰ هزار فراگیر در آموزش‌های الکترونیکی آموزش دیدند.

تاکنون برای ۱۶ درس فنی و حرفه‌ای پایه دهم، ۱۲ درس فنی و حرفه‌ای پایه یازدهم، ۲۹ درس شاخه نظری پایه یازدهم و بیش از ۱۵ عنوان دوره آموزشی تخصصی و عمومی، با همکاری سایر معاونت‌های آموزش و پرورش، آموزش الکترونیکی انجام شده است. در حال حاضر که خردادماه سال ۹۷ است، ۳ دوره با نام‌های «بهداشت روان»، «مدرسه آماده» و «در پرتو عبادت» در حال اجرا است که بیش از ۶۰۰ هزار نفر در این دوره‌ها آموزش می‌بینند. ان‌شاءالله در آینده شاهد برگزاری دوره‌های بیشتر به شیوه الکترونیکی خواهیم بود که در نهایت برای بهره‌وری کامل از آموزش‌ها ضمن خدمت به سمت برگزاری کامل دوره‌ها به شیوه الکترونیکی خواهیم رفت.

عدم شناسایی افراد در فرایند و زمان برگزاری آزمون بزرگ ترین چالش دوره‌های الکترونیکی است

۲. عدم تمرکز صددرصدی افراد و مدرس جهت استفاده بهینه از زمان آموزش
۳. عدم تکرارپذیری آموزش‌ها
۴. عدم ثبت و ضبط صددرصدی آموزش‌ها جهت انتقال به فراگیران استانی
۵. ورود سلیقه افراد به آموزش استاد جهت انتقال به سایر فراگیران استانی
۶. هزینه بسیار زیاد دوره‌های حضوری
۷. با توجه به زمان حضور مشخص باعث عدم حضور افراد واجد صلاحیت بخشنامه به کلاس‌های حضوری وجود دارد مثلاً اگر قرار است فرد شماره یک استان به کلاس‌ها بیاید معمولاً افراد دوم و سوم استان حضور پیدا می‌نمایند.
۸. کم علاقه بودن افراد برای حضور در کلاس‌های حضوری با توجه به کمبود امکانات رفاهی، عدم زدن ابلاغ مأموریت و عدم پرداخت حق ایاب و ذهاب به افراد شرکت کننده.
۹. با توجه به تعداد زیاد کلاس‌ها نمی‌توان بر روی روند اجرایی آن‌ها نظارت کامل داشت و میزان نظرسنجی معمولاً به ۲۰٪ کاهش پیدا خواهد کرد.
۱۰. عدم وجود پرسش و پاسخ برای همکاران استانی با مؤلف.

مزایای آموزش‌های الکترونیکی

در خصوص مزایای اجرای دوره‌های الکترونیکی، باید به این نکته اشاره گردد که با افزایش کیفیت آموزش، کاهش هزینه‌ها بسیار چشمگیر بوده است و در این راستا می‌توان به اجرای الکترونیکی دوره‌های مربوط به کتاب‌های جدیدالتألیف پایه دهم و یازدهم قبل از شروع سال تحصیلی ۹۵ و ۹۶ اشاره نمود. برقراری ارتباط مستقیم مؤلف و فراگیر و اولویت شیوه‌های فعال آموزشی در این شیوه آموزش، اهداف آموزش مبتنی بر فناوری اطلاعات را پوشش می‌دهد، علاوه بر این با توجه به اینکه در کلاس‌های حضوری محتوای ارائه شده توسط مدرس به‌طور کامل قابل انتقال به آینده نمی‌باشد. در این شیوه آموزشی تولید محتوای الکترونیکی (تولید فیلم فایل و ...) صددرصد قابل نگهداری بوده و بدون محدودیت مکانی و زمانی برای فراگیران قابل دسترسی و بهره‌برداری می‌باشد. در ذیل نیز به برخی از مزایا و معایب اجرای دوره‌های الکترونیکی اشاره می‌شود:

○ مزایا:

۱. کاهش هزینه‌های آموزشی، ایاب و ذهاب و تسهیلات کارگاه یا ابزارهای دوره آموزشی؛
۲. کاهش اتلاف وقت کارآموز؛
۳. آموزش تعداد زیادی کارآموز در مدت کوتاه؛
۴. کاهش مشکلات اداری ناشی از انجام مراحل ثبت‌نام؛
۵. بهره‌مندی حجم کثیری از کارآموزان از آموزش به‌موقع با دست‌یابی به دوره‌ها یا برنامه‌های آموزشی آنلاین از راه دور؛
۶. افزایش توانایی و مهارت کاربران در فراگیری اطلاعات؛
۷. وجود سیستمی جهت اندازه‌گیری و ارزیابی آموزشی؛
۸. ارائه قوی تر عناصر گرافیکی مانند استفاده از هنر، نمودار یا عکس؛
۹. وجود اتاق‌های گپ و ابزارهای اشتراکی دیگر که باعث افزایش حضور فعال فراگیر می‌شود؛
۱۰. امکان تهیه کلیه مواد مکمل آموزشی بدون نیاز به مراجعه به کتابخانه.

○ معایب:

۱. در این شیوه امکان تعامل حضوری استاد و فراگیران فراهم نیست که البته این در دوره‌های کتب تازه تألیف پایه یازدهم یا برگزاری کلاس‌های حضوری رفع اشکال بسیار کم‌رنگ‌تر شد.
۲. بعضی‌ها در مناطق محروم سرعت شبکه را کم می‌دانستند که این اشکال هم با انتخاب خطوط پرسرعت‌تر و با قرار دادن سرورهای کامپیوتری در شهرستان‌های بزرگ از طریق سامانه EmooC بهبود پیدا کرد. ضمناً اگر به روند افزایش سرعت خطوط اینترنت و توسعه جهانی بیندیشیم هر روز این مسئله کم‌رنگ‌تر می‌شود.
۳. برخی مؤسسات آموزشی برای اولین بار بود که این دوره‌ها را مدیریت می‌کردند که البته توصیه ما آن است که تمام مؤسسات از استانداردهایی که برای فرایند آموزش الکترونیکی نوشته شده است استفاده نمایند.
۴. ممکن است در ضمن کار مشکلات فنی یا غیره به وجود آید. البته هر کار بزرگ و برای نخستین بار ممکن است دچار اشکالاتی باشد که قطعاً سریعاً رفع می‌گردد، ولی در این موضوع حداکثر کیفیت و استانداردهای جهانی مدنظر مرکز برنامه‌ریزی، آموزش منابع انسانی و فناوری اطلاعات بوده است.
۵. عدم استفاده از مراکز آزمون به دلیل نبود بودجه نیز باعث شده بود که کیفیت برگزاری آزمون‌ها نیز زیر سؤال رود که باید در بودجه‌های آتی برای برگزاری دوره‌های جدید این امر نیز لحاظ گردد.

پیشرفت و بالندگی هر کشوری به انسان‌های آن کشور بستگی دارد و یکی از عوامل مهم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی گسترش همه‌جانبه آموزش و تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآمد است

– صرف شرکت در آزمون نمره پایانی را تشکیل نخواهد داد، بلکه فراگیری می‌بایست در تمامی آزمون‌ها و فعالیت‌های دوره شرکت کند.

– در خصوص سؤالات تشریحی نیز می‌توان از نرم‌افزارهای خاص و با اسکن نمودن اوراق فراگیران نسبت به تصحیح و سرعت در اعلام نتایج استفاده نمود.

این مرکز و آموزش و پرورش استان‌ها ضمن فراهم‌سازی زمینه‌های لازم در جهت نظارت دقیق‌تر بر مراکز و مؤسسه‌های مجری دوره‌های آموزشی الکترونیکی، از فراگیران و معلمان محترم انتظار دارد، با همکاری و ایجاد فضایی سالم و رقابتی در فضای مجازی دوره‌های آموزشی و آزمون‌ها، بتوانند از هرگونه تخلف و دخالت سودجویان، در ارتقاء کیفیت آموزش‌های الکترونیکی جلوگیری کنند امید است از طریق دریافت بازخوردها و ارائه پیشنهادهای ارزنده و سازنده همکاران گرانقدر شاهد نتایج مطلوب در برنامه‌ریزی و اجرای کیفی دوره‌های آموزش ضمن خدمت باشیم.

• چالش‌های اجرای آموزش‌های ضمن خدمت الکترونیکی و راهکارهای رفع آن

○ بزرگ‌ترین چالش عدم شناسایی افراد در فرایند و زمان برگزاری آزمون است. با توجه به اینکه افراد سودجو در این زمینه بسیار فعالند می‌توان با افزایش مراحل آزمون و تقسیم نمرات به آیتم‌های گوناگون از جمله پرسش و پاسخ، ارائه تکالیف متعدد و ... تا حد زیادی جلوی این نوع تخلفات را گرفت. برای افزایش ضریب امنیت مراکز آزمون راه‌اندازی کرد تا بحث تقلب در این دوره‌ها تقریباً به صفر برسد.

• رویکرد اصلی آموزش و پرورش ایران در اجرای آموزش‌های ضمن خدمت الکترونیکی

○ رویکرد آموزش و پرورش نسبت به آموزش‌های الکترونیکی ابعاد متنوعی دارد، از جمله:

۱. توسعه و تعمیق تولید محتوای الکترونیکی در وزارت آموزش و پرورش؛
۲. ایجاد زمینه استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در فرایند یاددهی – یادگیری؛
۳. ترغیب معلمان و فراگیران به استفاده از محتوای الکترونیکی در فرایند یاددهی – یادگیری؛
۴. ایجاد زمینه‌های مناسب برای شناسایی و توسعه توانمندی‌های معلمان و فراگیران و مدرسان در تولید محتوای الکترونیکی؛
۵. توسعه و گسترش فرهنگ استفاده از فناوری‌های اطلاعات در بین معلمان؛
۶. کسب تجربه عملی کار در محیط آموزش الکترونیکی.

• توصیه‌های کاربردی برای حضور مؤثر معلمان در آموزش‌های ضمن خدمت الکترونیکی

○ توجه به یکی از مهم‌ترین بخش‌های سامانه قسمت مدیریت آزمون است که در آن سؤالات به صورت تشریحی، چهارگزینه‌ای و چندگزینه‌ای در نظر گرفته می‌شود. جزئیات برگزاری آزمون‌ها باید به شرح زیر است:

الف. آزمون آنلاین و در یک بازه زمانی محدود در سطح کشور؛

ب. آزمون چندمرحله‌ای و در بازه زمانی نامحدود در سطح کشور؛

پ. سؤالات به صورت چندگزینه‌ای و چرخشی انجام خواهد گرفت؛ ضمناً قبولی دوره در صورتی مورد پذیرش خواهد بود که فراگیر مراحل زیر را طی کرده و حداقل نمره را کسب نموده باشد:

– آزمون‌های میان دوره

– آزمون پایانی

– فعالیت پرسش و پاسخ و رفع اشکال